

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Dr. Mancsiczky Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mancsiczky László ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Győrfi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Győrfi Attila ügyvéd) által képviselt alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 10.P.20.848/2008. számon megindult és Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.465/2008/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítéletet megváltoztatja és az alperest arra kötelezi, hogy a Hajdú-Bihari Naplóban 8 napon belül - az eredeti újságcikkkel azonos helyen és betűszedéssel - az alábbi helyreigazító közleményt jelentesse meg:

A Hajdú-Bihari Napló 2008. május 30-i számában „Hatvan év a Nagymester Kft-nek?” című újságcikk valótlanul híresztelte, hogy .. jegyző .. önkormányzati képviselőnek a debreceni repülőtér üzemeltető .. által kötött szerződésre vonatkozó kérdéseit válasz nélkül hagyta.

Kötelezi az alperes által szerkesztett lapot kiadó ..-t, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 30.000 (Harmincezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget és térítsen meg az államnak - felhívásra - 81.000 (Nyolcvanegyezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Hajdú-Bihari Napló 2008. május 30-i számában „60 év a Nagymester Kft-nek?” címmel, „Alaptalan vádaskodásnak tartják a szocialisták

felvetését a vagyonkezelőnél" alcímmel megjelent cikk arról számolt be, hogy a repülőtér üzemeltető .. több száz millió forintos szerződést kötött az önkormányzati tulajdonú területek romos épületeinek bontására és kármentesítésére anélkül, hogy erre az önkormányzat, mint tulajdonos engedélyt adott volna. A cikk ezt követően két MSZP-s képviselő (..) nyilatkozatát idézi, amelyben annak az aggályuknak adnak hangot, hogy az üzemeltető a hatáskörén túlterjeszkedett, szabálytalanul biztosított - az ingatlan értékét csökkentő és hasznosítási lehetőségeit korlátozó - használati jogot egy általa kiválasztott cégnek. Ezzel kapcsolatban felvetették, hogy tudott-e erről a polgármester, kit terhel a kapott jog és a végzett munkák értéke közötti különbség, mit kíván tenni a polgármester. A cikkbeli közlés szerint: „A repülőtéri pályázatról is tárgyaló csütörtöki közgyűlést követően .. úgy nyilatkozott, hogy a szerződéssel kapcsolatos kérdésekre a jegyzőtől nem kaptak érdemi választ...".

A felperes, aki az önkormányzat jegyzője, keresetében kérte az alperes kötelezését az általa megfogalmazott közlemény közzétételére. Álláspontja szerint valótlanul állította a sajtóközlemény, hogy a képviselő kérdésére nem adott érdemi választ. Előadta, hogy a képviselő bizottsági ülésen felvetett szóbeli kérdésére írásban válaszolt, melyet a közgyűlés 2008. május 29-i ülésének szünetében személyesen adott át a részére, az átvételt a képviselő aláírásával igazolta. Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a cikkben a képviselő véleményének közlése miatt a sajtó-helyreigazítás iránti igény alaptalan.

A jogerős ítélet a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 12.000 forint elsőfokú és 5.000 forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 21.000 forint kereseti és 24.000 forint fellebbezési illetéket.

A jogerős ítélet a kifogásolt közlésben szereplő „érdemi” jelző használatából, amely szubjektív megítélést tükröz, arra a meggyőződésre jutott, hogy a cikkben közzétett nyilatkozat tartalmilag azt jelenti, hogy a képviselő a felperestől kapott választ nem fogadta el, azaz nem tekintette érdeminek, amely a képviselő véleményét rögzíti. A felperes és a nyilatkozó között kialakult szakmai vita pedig nem dönthető el a sajtóper keretében. A sajtóközleményben kifogásolt vélemény a Pk. 12. számú állásfoglalás III. pontjában foglaltakra is figyelemmel a Ptk. 79. § (1) bekezdés alapján sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhat.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és tartalmilag az alperes keresete szerinti

marasztalását kérte. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet jogszabályt sértve zárta ki az értékelés köréből azt, hogy a perben csatolt és a képviselőnek átadott tájékoztató levélben, annak tartalma alapján a felvetett kérdések lényegére irányuló, érdemi válaszokat adott. Emellett az olyan állítás, hogy valaki nem ad érdemi választ egy kérdésre, nem foglalja magában azt, hogy bármilyen - akár nem érdemi - választ adott volna.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A Ptk. 79. § (1) bekezdés alapján az érintett sajtó-helyreigazítást akkor követelhet, ha a sajtó valótlan tényt közöl, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

Az ítélezési gyakorlatra is figyelemmel helytállóan mutatott rá a jogerős ítélet arra, hogy a képviselőnek a sajtóközleményben közzétett véleménye, illetőleg a vélemény helytállósága a sajtó-helyreigazítás iránt indult perben nem vizsgálható. A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 12. számú állásfoglalásának III. pontja szerint a vélemény-nyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita ugyanis önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja. A sajtó-helyreigazítási per kereteit tehát meghaladja annak vizsgálata - amit a felülvizsgálati kérelmében a felperes is felvet -, hogy az általa a képviselő részére adott válasz a feltett kérdések lényegére irányulóan „érdeminek” minősíthető-e.

A felülvizsgálati kérelem alapján abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a sajtóközleményben idézett nyilatkozatnak milyen, esetleg hány féle jelentés tulajdonítható.

Amint arra a Legfelsőbb Bíróság más határozatában már rámutatott: ha egy kijelentésnek az általános közfelfogás szerint többféle jelentéstartalma van és lehetséges olyan értelmezése is, amely az érintett személy számára jogsértő, nem lehet annak csak a lehetséges másik - a jogsértés megállapítását egyébként kizáró - értelmét irányadónak tekintve az érintett felet a jogvédelemtől elzárni (Pfv.IV.21.613/2008/5.).

Nem kétséges, hogy azon cikkbeli közlés, mely szerint a képviselő „úgy nyilatkozott, hogy a szerződéssel kapcsolatos kérdésekre a jegyzőtől nem kaptak érdemi választ”, értelmezhető úgy, hogy a kérdést feltevő kapott ugyan választ, de azt nem fogadta el. A közlésnek azonban lehetséges olyan értelmezése is, hogy a felperes elzárkózott a válaszadás elől. A cikkben idézett képviselői nyilatkozat valóságnak megfelelő értelmezését, azaz azt, hogy a

feltett kérdésekre a felperes válaszolt, a sérelmezett kitétel szövegkörnyezetben való elhelyezkedése, illetve a cikk teljes tartalma sem teszi nyilvánvalóvá az olvasó számára. Ezért a fent ismertetett jogelvből kiindulva - a kifogásolt közlésnek az egyik lehetséges értelmezése alapján - annak valótlan híresztelése miatt, hogy a felperes az önkormányzati képviselőnek a debreceni repülőtér üzemeltető .. által kötött szerződésre vonatkozó kérdéseit válasz nélkül hagyta, a felperes alappal igényelt helyreigazítást a Ptk. 79. § (1) bekezdés alapján.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős ítéletet - az első- és másodfokú perköltség és illeték viselésére is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az alperest helyreigazító közlemény megjelentetésére kötelezte. A peresztes alperes jogi személyiséggel rendelkező kiadóját kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdés alapján megállapított együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének, valamint a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték államnak való megfizetésére (6/1986. (VI. 26.) IM r. 13. § (2) bek.).

Budapest, 2009. április 22.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Dr. Mészáros Mátyas sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő